

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: **csütörtökön és vasárnap.**
Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Egyes szám ára 6 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalhoz (ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Nagygyűlés a polgári házasság mellett.

Az ország szabadelvűen gondolkozó katolikusai is megmozdultak, hogy a nemzeti közvélemény egy hatalmas és impozáns megnyilatkozásával tüntessenek ama aknamunkával szemben, melyet a legsötétebb fanatizmus a polgári házasság ellen folytat. A megindult mozgalmat egy bizottság vezeti, melynek czíme: „Az egyházpolitikai reformokat támogató országos mozgalom végrehajtó-bizottsága” s tagjai a következő országosan ismert nevek. Elnökség: gróf Andrassy Tivadar, Dániel Ernő, gróf Hadik Barkóczy Endre, dr. Nyíry Lajos, Rupp Zsigmond, Radocza János, Unger Alajos, gróf Andrassy Géza, Eisele József, dr. Morzsányi Károly, Ribáry József, Rémi Róbert, dr. Szivák Imre. Jegyzők: dr. Rác Károly, dr. Szigetváry Iván, dr. Bossányi Iván, dr. Baintner Tivadar. Háznagy: Püspöky Emil.

A bizottság egy lelkes hang felhívást bocsátott ki a márczius 4-én tartandó nagygyűlésre, melyre meghívja az

ország szabadon gondolkozó polgárait vallás és pártkülönbség nélkül.

E gyűlés czélját a felhívás magyarázza meg, melynek szövege ez:

Előrebocsátván azt, hogy az egyházpolitikai reformokkal szemben a következőket kell kívánunk:

mint katolikusoknak azt, hogy az államintézmények lelkiismereti szabadságunkat s katol. hitelveinket ne sértsek,

mint szabadelvű politikuskoknak azt, hogy a reformok a jogegyenlőség szellemében s egyes felekezetek, vagy társadalmi osztályok kiváltságolását mellőzve tegyék lehetővé azt, miszerint hazánk bármely felekezeti polgára a mindenre egyformán kiterjedő intézmények oltalma alatt szentelhesse erejét a közhaladás ügyének,

mint magyaroknak azt, hogy a behoandó új intézmények magyar állami jellege a különböző felekezetek s népfajok között a magyar nemzeti erőnek fejlesztő, összeforrasztó hatását érvényesítse,

összevéve pedig: mint katolikus szabadelvű magyar honpolgároknak azt, hogy az állam és egyházak közti állítólagos összeütközések mielőbb megoldásának a házassági jog köréből fennálló s mindenki által orvoslandóknak feltétlenül elismert rendetlenségek s visszasságok mindenfelekezetre kiható állami egységes jogalapon — a kötelező polgári házasság intézményé-

vel — orvosoltassanak, mert éppen a mai állapot további fenhagyása veszélyeztetné magát a hitéletet és a felekezetek közti békét; — a reformoknak abban hagyása pedig a szabadelvű haladás ügyének bukásával s a felekezetek közti harcznak állandóvá tételével volna egyértelmű: — s ezek után —

tekintettel arra, hogy a napirenden levő reformok hatolikus hitelveinket nem sértik s azok életbeléptetése esetén is mi katol. vallásunknak, melyhez hithű meggyőződéssel ragaszkodunk, hű fia maradhatunk s maradni kívánunk és fogunk is, mint ennek lehetőségét Európa művelt államainak majd százados példája tanúsítja s ez irányban katol. hitsorsorainkat készséggel nyugtatjuk meg annyival is inkább, mert a reformok tervezői s pártolói között közéletünk hithű katol. tényezőit is látjuk;

tekintettel arra, hogy a vallásegyenlőség czélzott törvénybe iktatása s az állam rendező jogának a világi vonatkozású viszonyokra való kiterjesztése a szabadelvű haladásnak egyenes követelménye;

tekintettel arra, hogy azon törekvés, mely széthúzó vallási és faji törekvéseket a magyar nemzeti állam-eszmének rendeli alá s az ennek hegemoniáját hirdető összeforrasztó intézményeket s reformokkal is szaporítja: magyar nemzeti erősödésünknek elutasíthatlan feltétele,

s végül és általában polgári, társadalmi életünkben sem családi, sem egyéni boldogulásunkat nem bírjuk képzelni, ha tevékeny-

ségünket folyton felekezeti harcok tartják lekötve és megbénítva: magunktartása iránt senkit kétségben nem hagyva — egyrészt saját hitsorsosainknak, de másrészt a többi felekezeteknek is megnyugtatóra s a reformok híveinek tetterős buzdítására — mint a fővárosi katolikusok szabadelvű értekezletének tagjai kijelentjük és elhatározzuk, hogy:

1. állást foglalva a reformmozgalomban, — azt, mint vallásunkra veszélytelent, hazánkra üdvöset s közhaladásunkra immár elutasíthatlant — pártkülönbség nélkül előmozdítani hazafias kötelességünknek ösmerjük s az ez alapon munkába vett javaslatok törvényerőre emelését közérdekű szükségességgnek tekintjük;

2. tiltakozunk az ellen, hogy a tervbe vett reformok mint hatol. hitéletünket fenyegetők tüntetessenek fel s mintha mi katolikusok más felekezetek rovására az államélet egyoldalú felekezeti átalakításában keresnők boldogulásunkat, vagy hogy nemzeti létünk követelményeit a mi katol. hitelveinknek ellentétben állóknak hinnők s hogy állami exigen-tiánk meghiusulásáért a felelősséget magunkra vállalnók;

3. ugyanezen eszméknek hasonló actio utján a törvényesség határain belül leendő erőteljes pártolására nemzeti és társadalmi életünk szerveit, a városokat, megyei törvényhatóságokat s ezekben alakult politikai és társadalmi testületeket és egyesületeket felhívjuk;

4. s egyuttal készségünket nyilvánítjuk arra, hogy — miután a

TÁRCZA.

Hű a sirig.

— Elbeszélés. —

Írta: **Barthalis János.**
(Folytatás.)

Fellegi ur a langeszü ifjunak egy pár látogatását még csak elnézte; de midőn az továbbra is hajlandónak mutatkozott erre s látva, hogy Clarissa szívesen veszi azt: egy alkalommal aztán a legkiméletlenebb, a legdurvább szavakkal utasítja ki Elemért szobáiból.

E naptól kezdve még többet szenvedett mostohájától az árva leány. Szenvednie kellett szerelméért, szenvednie kellett azért is, hogy miért bátorodik élni e világon. Mert hát Felleginek még két leánya volt első feleségétől, s lám, ha Clarissa meghalna, milyen jól járnának azok nem megvetendő vagyonával.

Mikor Vilma megértette második férjének sötét ohaját, ájultan rogyott össze. Most már tudta, hogy a férfi őt soha sem szeretne, hogy csak nagy vagyona növelése végett vette el, és hogy szívesebben tudná őt is a föld alatt, hogy még egy újabb

érdekházasságot köthessen valakivel. És mikor hosszantartó önkívületlen állapotából fölébredt, bánatos zokogással sohajta föl:

— Oh, Sándor, de hamar utólért engemet a bűnhődés! Esküszög lettem. Meg is vert érte az egy, az igaz Isten. Halálos végperezeidben talán megnyílt lelki szemeid előtt a jövő titka? Talán előre láttad végzetemet és azért mondtatt el velem a nagy fogadalmat? Oh, miért nem szóltál nekem akkor őszintén, nyíltabban?

Még azután is sokszor, fuldokolva tett szemrehányást a halottnak a szerencsétlen nő, amiért nem tártá fel előtte a titkok átyolát... És Mágocsi Sándor szelleme mindig megjelent neki a lázas álmok éjjein s úgy vigasztalta, úgy bátorította, úgy csalogatta magával őt...

Pedig még csak azután következett a mindenkitől elhagyott nők pokoli szenvedése, melyet András ur mindig gyakrabban előforduló tetleges bántalmai öregbítettek. Most már Felleginé hiában emelt volna szót férje előtt Clarissa érdekében. Férje s a mostoha leányok hatalmas alatt állt. Már minden későn volt.

Egyszer aztán addig járt fel a holtak birodalmából a vigasztaló szellem, hogy Vilma végre engedett hívó szövegének és ő is elment abba a esendes, jobb hazába, hol egy szerető szív olyan régen várt reá...

Clarissa most már igazán árva volt.

Fellegi urnak egyik ohaja teljesült.

Előbb az anya. Hát a leánya mikor következik?

*

Egy iszonyu lökés ingatta meg földrészünket. Az eltemetett szabadság megmozdult sírjában s gigászi erővel törte ki magát jól behantolt gödréből. Ugyanekkor a harezok angyala is meglebbenté sítét szárnyait, melyekből tűz és véreső hullt alá a földre. És lett sírás, lett vész a világon, melybe az ágyuk bömbölése s a harezai riadónak végítéletet hirdető szava szólt bele.

— Féljete, reszkessetek! Mi vagyunk most az urak!

Minden jóra való ember katona volt ekkor. Hogyan maradt volna ki a vitézek sorából Bakos Elemér? Miért becsülte volna többre hitvány életét, mint más?

És a nehéz időben nagy esoda történt. Szegény és gazdag egyforma lett a csatamezőn, s ha elesett, közös sirja volt mindkettőnek. Nem állt akkor kasztkülönbség. Mindnyájan egy nagy földterületet védtek az ellenségtől, egy közös, drága édes anyát: a szent hazát.

Elemér minden ütközetben a halált kereste. Nem akart élni. De miért is? Mit keresen tovább a földön? Hiszen eleget tudott Clarissa helyzetéről, — éppen ő tőle — mikor ezernyi veszély között is egy-egy fájó, titkos, boldog légyotton találkozott a kastély kertjében. Eleget élt már arra, hogy a reménytelen szerelem tudatával száljon sírjába.

De a halál kerülte őt. A sors súlyosabb csapásokat szánt reá mérni. Clarissa pedig mindennap imádkozott Istenhez, tartsa meg életben a jó Elemért. — Talán az elhagyott, üldözött árva hő imája tartotta távol tőle a halált adó golyót...

Egy tavaszi éjen martalócz hadak ütöttek *falvára. A nemzeti katonák más vidéken jártak ekkor.

Röggelre kelve, a falu kirabolva, hamuban, romokban hevert. Az utcázát leölt honfiak hullája borította.

fenygetett haladás és szabadelvű reformok nem egy felekezet vagy párt, hanem az egész nemzet hasongondolkodású polgárainak közkinését képezik: mi — magunkhoz véve, párt- és felekezetkülönbség nélkül a haza minden szabadelvű polgárát, a liberalizmus megnyilatkozására országos gyűlést fogunk egybehívni.

A hét története.

Most minden, de minden a polgári házasság körül fordul meg. Kitérdekelne manapság egyéb, mint az egyházpolitika, melylyel tele vannak a lapok, s melyről foly a beszéd uton-utfélen? Megindult a harez az egész vonalon. A fény és árny küzdelme ez. Egyik felén van Magyarország s másik oldalán a felizgatott fanatizmus; egyik oldalán a lelkesedés szent tüze lángol s másfelől a vallási rajongás üszke füstölög; egyik fél nyílt sisakkal, a meggyőződés fegyverével küzd, a másik meg alátomos guerilla-harezt folytat. E hó 19-én aztán meglesz az első ütközet. A napilapok már hozzák ama gyászvitéznek neveit, kik a javaslat ellen sikra szállnak s ezek között van egy nagy név is: a gróf Apponyi Albert neve, ki mint fényes meteor, megfutva pályáját, egy pocsolyába hullott. A hullámok összecsapnak a meteor felett, az a fény-sáv, melyet hátrahagyott, elhullik s aki látta a szép jelenséget, így sohajt fel: „Mily szép volt, kár hogy oly hamar elmúlt.”

És lőn világosság! — mondá az Ur. Ama nagy sötétség után, melyet a kath. nagygyűlés okozott, világosságot gerjeszt a szabadelvű katolikusok nagygyűlése, mely márczius 4-én fogja Budapesten a magyar nemzet akaratát kifejezni, mely megmondja és kijelenti a nagy világnak, hogy a szabad nemzet nem azt akarja, mit a heceez-káplának

akarnak, hanem haladni fog azon uton, melyet a felvilágosultság s a liberalizmus megjelöl. — Nem lesz itt mondvascinált lelkesültség, nem lesznek hamis keletű táviratok, nem lesz ámitó szemforgatás, nem lesznek fényes egyenruhák, hanem összejönnek a nemzet polgára és kimondják, hogy mi az ő ohajuk. És aztán ez lesz az igazi közvélemény!

Mig nálunk az egyházpolitika uralja a kedélyeket, Párisban egy bomba ismét eldördült. Ravachol és Vaillant után következett Henry. — Ez egy kávéház vendégei közé dobta be bombáját. A pokolgép szétrobbant és egy tuczt ember megsebesített. A tetteit elfogták, tettét beismerte s nem sokára neki is fejét veszik. Ámde az anarchizmusnak száz meg száz feje van, s míg ezeket a törvényt egyenkint mind lekasza, sok ártatlan embert pusztíthat el a bomba. Párisban azért iszonyu rémület uralkodik; senki sem biztos, hogy vajjon a következő órában nem fog-e repülni egy jobb hazába. — Az anarchizmus csakugyan egy iszonyu társadalmi betegség, melyet sem szigorú törvényekkel, sem nyaktillóval meggyógyítani nem lehet. Ahhoz oly orvosság kell, melyet valószínűleg csak a jövő században fognak kitalálni.

A csikszereda-otjozi vasuti csatlakozásról.

Említettük volt, hogy Kézdi-Vásárhely város képviselőtestülete elhatározta, hogy Molnár Józsiás országgyűlési képviselő indítványát pártolva, a csikszereda-otjozi csatlakozás létesítése iránt a kereskedelmi miniszterhez, a képviselőházhoz feliratot intéz, a megye összes képviselőit megkéri az ügy támogatása végett. Ezen felirat elkészült s azt teljes szövegében közöljük:

— Fogva van a negyedik megye székhelyén. Halálra ítéltetett, mert katona volt, mert hős volt.

Hiszen olyan szomorú idők jártak akkor.

Még huszonnégy óra sem múlt el azóta, hogy a sokat szenvedett lány a rettentő igazságot megtudta s már ott térdelt a nagy ur előtt, ki az életnek, halálnak ura volt. Az Elemér életéért sirt, könyörgött annak lábainál.

De mind hiába.

— Meg kell neki halni. Bizony, meg fog ő halni. Katona volt. Nyugodjék meg a változhatatlanban. Késő, nagyon késő már minden, — szolt az a férfi a kétségbeesett leánynak. Pedig látszott rajta, hogy mennyire sajnálja mindkettőt.

De azt megengedte mégis, hogy egy szívrepeszítő végbucsat vegyenek.

— Isten veled, Clarissa, a viszontlátásig odafenn, egy boldogabb, egy igazságosabb hazában — szolt nyugodtan a halál gondolatával megbarátkozott ifjú.

És a hőgyet ajultán vitték el a megilletődött örök.

— Késő, minden késő már... Oh, ha meg lehetne menteni... mormogta maga elé az a nagy ur, kit szívéig meghatott, megrendített a szomorú jelenet.

Másnap kora reggel háromszor dördültek a fegyverek a vároban.

(Vége következik.)

Nagyméltóságu Kereskedelmi Miniszter ur!

Háromszékvármegye közönsége, de különösen Kézdi-Vásárhely városának polgársága ipari és kereskedelmi tekintetéből a szomszéd román királyság moldovai részével még a múlt század elejétől fogva állandó összeköttetésben volt. A közdivásárhelyi polgárok vásárolták össze a szomszéd romániai nagybirtokosok gabonáját, marháját, szóval összes terményeit és ők szállították el azt a pesti, bécsi, sőt a külföld piacaira is. A közdivásárhelyi iparos polgárság volt az, mely másfél száz éven át a moldovai részek lakóit különböző iparcikkkel ellátta, s így a közdivásárhelyi iparcikkok állandó vásárlói a román királyság lakói voltak.

A Brassó városa érdekében a tömösi szoroson vasuti-csatlakozás létesítése Kézdi-Vásárhely városának ipari fejlődésére nagymértűen bénító hatással volt, mert a vasutól elzárva, a tengelyeni szállítás mellett már nem tudott versenyt kifejteni az idegen vasuton szállított iparcikkokkal szemben s ép ezért már a vámháboru kitétele előtt is nagyon sok piacát veszítette el Romániában; de mindezen nehézségek dacára is tetemes mennyiségű kivitele volt iparcikkokban évenként.

Azonban a vámháboru kiütése az eddigi kivitt csaknem teljesen tönkrétette. És így következett be az, hogy Kézdi-Vásárhely városának népessége a két utolsó népszámlálás között nem szaporodott, hanem fogyott.

És amit elmondtunk Kézdi-Vásárhelyre vonatkozólag, ugyanaz áll Háromszékvármegye is. Ma Háromszék megye az erdélyi részek legsűrűbben lakott megyéje, hol a maholnap végbemenő tagosításokkal a belterjes mezőgazdaság fog felvilágoszni és ahol a népnek már a megélhetés czéljából is vagy iparra kell, hogy adja magát, vagy pedig kivándorolnia kell. Az ipar létesítésére megvan a munkás kéz; csak vállalkozó kell és a legvirágzóbb ipartelemek állhatnak fel a megye területén.

Ugyde, hogy ipari vállalkozó akadjon, meg kell lenni a mai gőz- és villanykorszakban a legfőbbnek, a jó közlekedési hálózatnak, de ennek hiányában vagyunk.

Épp azért, hogy Nagyméltóságod azt létesítse, azért fordulunk jelen feliratunkkal Nagyméltóságodhoz.

Elvben ki van mondva a gyimesi szoroson való vasuti csatlakozás, és mi ezzel szemben kérjük Háromszékvármegye, a székelység és Kézdi-Vásárhely érdekében az otjozi szoroson való vasuti csatlakozást.

A gyimesi szoroson való vasuti csatlakozás Udvarhely és Csik megyéknek áll érdekében, ugyde ezen csatlakozási vonalnak két fő hátránya van és pedig először nagyon hosszú s így a keleti kereskedelem két gőzpontja, Galacz és Brailától nagyon távol van; másodsor, hegyeken menve át, a kiépítése nagyon költséges. Mindkét megyének ipara a fejlődés első stádiumában van, elannyira, hogy iparról beszélni egyik megyében sem lehet, így tehát ezen vasuti csatlakozás a Székelyföld ipari fejlődésére befolyással nem fog lenni. De nines az említett két megyének semmiféle természetben fölöslege, amit ki szállíthasson, mert Udvarhely megye erdősegei le vannak tarolva, a csik megyei erdőségek nagy része a régi

Gyergyószékben esvén, azok a Maros völgyére hajlanak, mivel pedig a tutajkép való szállítás a legolcsóbb, azok a vasuton szállíthatni nem is fognak. Így tehát ez a tervezett vasuti összeköttetés sem ipart nem fog teremteni, de még kifizetni sem fogja a befektetett óriási tőke kamatait.

Mi épp ezért az otjozi csatlakozást ajánljuk és pedig azért, mert Kézdi-Vásárhelyig a vasut ki van építve és innen a határszélig alig lenne 38—40 kilométer vasut még kiépítendő és a határszéltől Adjud városáig ismét 40 klm. s így 80 klm. vonal kiépítésével megvolna az Aldunával és a két nagy kikötő várossal való csatlakozás és pedig legalább is 80—100 klm. terrel rövidebb ut, mint a gyimesi csatlakozásnál.

Ezen otjozi csatlakozási vonalnak előnye volna a rövidség, ami már egy magában nagy előny, és előnye volna az, hogy egy iparos város és megye hozatnék a külfölddel direkt összeköttetésbe s így a vasut az ipar fejlesztésére jótékony befolyással lenne. Csak egy futó pillantás a térképen meggyőző bárkit a két vonal nemzetgazdasági előnyeinek különféleségéről.

Az otjozi vonalon ott esnek a herzsai Negroponti-féle petróleum-források és így a brassói finomítók rövid uton kapnak meg a nyers, petróleumot, ami ismét csak nemzetgazdasági nyereség lenne. De ott van Sósmező területén a mi petróleum-forrásunk is, mely ha szintén feltáratnák, a vidéknek óriási vagyonsodást nyujtana. Ugyde senki sem fektet abba tőkét, míg ha vasut épülne, azonban lenne vállalkozó. Ott van az Otjoz völgyében a megbecsülhetetlen gipszbánya, ott van mintegy 60000 hold őserdő. Tehát az ipar, kereskedelmi fejlődésnek minden létkérdése megvan e vonalnál.

Épp azért teljes tisztelettel folyamodunk Nagyméltóságodhoz:

Méltóztassék szakközgeivel esetleges helyszíni tanulmányozás után lépést tenni, hogy a Romániával való egyik csatlakozási vonal az otjozi szoroson át állapíttassék meg.

Kézdi-Vásárhely rendezett tanácsu város képviselőtestületének 1894. január hó 30-án tartott üléséből.

Bartók Károly, Varga József,
polgármester. főjegyző.

A gőzfürdő kérdéséhez.

II.

Igy hangzik az igazgatóság jelentése: s az első benyomás, melyet ezen ajánlat reánk gyakorol, az ismerés érzelme, hogy egy pénztintézet nem csak anyagiakért tud lelkesülni, hanem van érzéke s akarata a város közügyeit is előmozdítani. Igen örövendetes körülménynek tartjuk, hogy a mi takarékpénztárunk igazgatóságának kebelében állandó megbeszélés tárgyat képezik a város közügyei s mindig készség nyilvánul arra nézve, hogy az intézet tekintélyes vagyoni állapotával hol egyik, hol másik jó ügy támogatására siessen. És ezt mi egy pénztintézet részéről igen szépek tartjuk.

Ami magát a tervet illeti, az igen helyes és üdvös s teljesen megfelel egy haladó város követelményeinek, s hogy annak létesítését maga a pénztintézet vállalja magára, első sorban azt jelenti, hogy a terv valósulni is fog, mert a város jelenlegi anyagi viszonyai s tervbe vett egyéb

Fellegi és két leánya is halottak között volt.

Csak Clarissa tünt el nyomtalanul.

Szomorú ősz, szomorú tél következett azon évben.

Vége volt mindennek. Hir, dicsőség, diadal bevonták szárnyaikat. A magas röptű eszmék eltűntek. Alkonyat volt, melyre egy hosszú éjszaka következett.

Clarissa is előkerült. A vész perzeiben drágaságait, pénzét, melyeket titkos helyen tartott, magához vette és sikerült menekülnie. A falusi lelkész és ennek szülői, kikkel véletlenül találkozott a rémes éjszakán, elvitték magukkal, s csak midőn minden veszedelem elmúlt, jöttek elő rejtekeikből.

A szerencsésen életben maradt árva később birtokába helyeztetett egy a saját, mint a Fellegiek megérdemelt gyászos végű halálával örökösök hiányában megürült vagyonnak is.

Most már tehát semminemű akadály sem állt útjában, hogy Elemérrel egyesülhessen.

— De hát hol van ő, hogy nem ad életjelt magáról? — És Clarissa lelkét egy megdöbbenő gondolat ragadta meg. Oh, hogy miért is kellett e sejtelemnek valósulni.

Furmányosok hozták meg a borzasztó hirt.

építkezései miatt nincs azon helyzetben, hogy valamit tehessen. Azért tehát a pénztárat mindenkinéket tetőző dolgot eslekezik, hogy a gőzfürdőt minden idegen segély nélkül létesíti. Mi azt hisszük, hogy nem leendő egy részvényes sem, ki az igazgatóságot ebben nem támogatná; hisz a közös vagyon kockáztatásáról itt szó sincs, hanem csupán arról, hogy a tőke egy része miképpen használtassék fel, s ha esetleg a befektetett tőke egyelőre hasznát nem hoz is, ugyanaz a közönség, mely ezen jövedelemről lemond, veszi a fürdő hasznát.

Felesleges szólnunk arról, hogy minő hasznos és úgy szólva elkerülhetetlen egy városban a gőz- és tükörfürdő, de azt igenis kimondjuk, hogy egy pénztárat, mely oly dusan jövedelmez részvényeseinek, mint a miénk, a méltányosság elveinek tesz eleget, midőn jövedelme feleslegéből nem csak a részvényeseket részesíti, hanem azokat is, kik kölcsönök után a közös vagyon növeléséhez hozzájárulnak. A dolog tehát voltaképpen úgy áll, hogy a részvényesek csak annak egy részét boesátják vissza a közhasználatba, mit a közönség nagy része az intézetnek évek során adott.

Az igazgatóság tehát nem gondolkodásról tett bizonyosságot, midőn a gőzfürdő eszméjét megpendítette s most már a részvényeseken van a sor, hogy hasonló melegséggel karolják fel az ügyet.

Ujdonságok.

— **Jókai Mór** koszorus írónk az alábbi sorokban mond köszönetet a megye közönségének a jubileumi ünnepekben való részvételért. A megyénk főispánjához intézet levél szövege ez: Múltaságos Uram! Hódolatjelnek örömmel fogadtam azon hazafiui kitüntetést, melyben engem Háromszék megye mélyen tisztelt közönsége részesített. Irodalmi munkásságomnak legszebb jutalmát találok e megtiszteltetésben s életemnek hátravető napjait arra szentelem, hogy ezt megérdemeljem. Kérem méltóságodat, kegyeskedjék hálám kifejezését a megye mélyen tisztelt közönségével tudatni s hazafiui jóindulatában engemet továbbra is megtartani. Legmélyebb tisztelettel maradok Budapesten, 1894. január hó 25-én. híven tisztelő honfitársa Jókai Mór s. k.

— **Halálozás.** Szentiványi Kázmér m. kir. honvéd-százados, a honvéd törzstiszti tanfolyam hallgatója, f. hó 13-án Budapesten meghalt. — Az elhunyt sokáig volt Kézdi-Vásárhelyt állomásban s ezen idő alatt mint jeles katona, s mint szeretetre méltó kedves ember, az egész társadalom tiszteletét érdemelte ki. Korai halála ezért általános mély részvételt keltett mindazok körében, kik őt valaha ismerték. Haláláról a brassói 24. honvéd gyalogezred tisztikara külön gyászjelentést adott ki. Béke és áldás poraira!

— **Nagy szerencsétlenség** történt f. hó 13-án a gyulafelelvi iparvasuton. Amint a deszkákkal terhelt vonat Kovászna fele jött, a legutolsó kocsikisiklott s terhével együtt a mélységbe zuhant. A kocsin két ember volt, ugymint Kozma Ferenc és Csutak József. Ezek közül az előbbi az esés folytán szörnyet halt, az utóbbi meg kiesett a zuhanó kocsi ből s a nagy hóba hullott, nagyobb baja nem történt.

— **Meghívó.** A „Háromszék-vármegyei k. jegyzők Egylete” választmányának Sepsi-Szentgyörgyön 1894. évi március 9-én délelőtt 9 órakor tartandó választmányi közgyűlésére, a tagokat tisztelettel meghívjuk. Tárgysorozat: 1. Elnök és titkár jelentései. 2. Az egylet pénztárosának 1893. évi számadása. 3. Főispán ur, mint disztig, oklevelének bemutatása és átadásáról intézkedés. 4. A jegyzői fizetések tárgyában az emlékirat előterjesztése. 5. Az ügykezelési szabályzat előterjesztése. 6. Az 1894 évi pótköltségvetés. 7. A sepsi-járskör 1893 évről évi jelentése. 8. A sepsi-járskörnek, Incze György nyugd. jegyző megyei és járásköri tagsági díjának törlése iránti indítványa. 9. Az országos Jegyző-Egyletnek 222—893 sz. leirata, melylyel a háromszék megyei egylet az országos egyletbe bekebelezetett. 10. Az orsz. jegy.-egyl. 228—1893 sz. leirata a tagsági díjakra nézve. 11. Az aradvármegyei egyesület átirata az országos jegyzői árvaház ügyében. 12. A szilágyvármegyei egyesület átirata a helyettes és segédjegyzők jegyzői oklevelének országos érvényűvé emelése érdekében. 13. Időközben lejöhető indítványok. 14. A jövő választmányi gyűlés székhelyének megállapítása. Léczfalván, 1894. február 12-én. Csiki Lázár elnök. Keresztes Ede, titkár.

— **A keleti marhavész** Romániában kiütött. Hír szerint a vész oly erővel lépett fel, hogy hatóságok és állatorvosok a legnagyobb óvintézkedések dacára sem képesek elnyomni a bajt.

— **Lelkész-választás.** A karatna-feltorjai ev. ref. egyházköztségben megürit pap állomásra az állandó igazgató-tanács Kókosi Sándor ikafalvi lelkész, Zayzon Lajos székelyudvarhelyi kollégiumi hitoktatót és Bedőházi János volt sepsiszentgyörgyi segédlelkészt kandidálta. Kókosi Sándor f. hó 11-én tartott próba-prédikációt s első működésével megnyerte a hívek tetszését. Zayzon f. hó 18-án és Bedőházi f. hó 25-én fogtak próba-szónoklatot tartani. A választás március 4-én leendő. Mindhárom pályázó tehetséges ember, de a közbizalom mégis Kókosi Sándor felé irányul, ki nagy tehetségével az ikafalvi ev. ref. egyházat rövid idő alatt virágzásra juttatta.

— **Elöléptetés.** A közdivásárhelyi kir. törvényszéki elnök Molnár Beniam sepsiszentgyörgyi kir. járásbírósi II. osztályu hivataloslag alkalmazzása helyén való meghagyással I. oszt. hivataloslag léptette elő.

— **Öngyilkosság.** Felcsernátoni Lukács Zsuzsa 21 éves hajadon f. hó 14-én bánatában felakasztotta magát. Amint mondják, a szerencsétlen ifjú leányt a reménytelen szerelem vitte arra, hogy életének véget vessen.

— **Orvtámadás.** Keresztes János kézdiszentléleki lakos nyugodtan ment hazafelé este 7 órakor, midőn a község között Kanabé János által megtámadtatva, súlyosan megveretett és nehéz sérüléseket szenvedett.

— **Tűz.** Nagy tűzvész volt f. hó 11-én Árapatakon. A dühöngő nagy szél által élesztett lángok négy házat, 12 csüért, 11 állólt pusztítottak el. Ezekon kívül több házi állat is odaégett. A kár 10,000 frtra becsülhető.

— **Rablás.** Szerdára virradólag ismeretlen rablók törtek be Kovásznán

több kereskedésbe. Ifj. Ugron Jánostól 60 frtnyi pénzüsszeget, Nagy Gézától összes pénzkészletét elemelték. Még több helyen próbáltak szerencsét a rablók, de nem sikerült terük. Bámulatos az a vakmerőség, melylyel tettüket végrehajtották, s melynek különben az azon éjjeli zord idő is kedvezett. Hogy tapasztalt betörők voltak, mutatja azon körülmény is, hogy a piac-soron s minden feltűnés nélkül végezték páratlan bátorsággal végrehajtott munkájukat. — Hogy milyen kitanult gonosztevők hajtották végre a rablást, kitűnik onnan, hogy előbb Körösön próbáltak szerencsét öv. Bogynónál, de a bátor asszony lármát ütött s többen a zajra a szomszédok közül felébredtek s üldözöbe vették a betörőket, kik Kovászna felé menekültek. Mig az üldözők visszatértek a faluba, hogy nagyobb segítséggel eredjenek utánuk, azalatt a rablók ifj. Ugron Jánosnál a kereskedés egyik ablakának üveglapját óvatosan kivágták s egy a résen bebújt s a belülről bezárt ajtókat kinyitotta s így hajtották végre tettüket. Mikor azon éjen a körösiek jelentést tettek a falujukban törtétekről a csendőrségnél, az őráját már mindkét bolt ajtaját nyitva találta s még az költötte fel a házbelleket. Szóval nagyon ügyes gazemberekkel van dolguk. Csütörtökön délután a csendőrség három embert tartóztatott le, kik közül egy körösi s azon gyanu nyomán fogták el, mert kézvonóját öv. Bogyné telkén kapták meg a rablótámadás utáni napon. Azzal védekezik, hogy azt ellopták tőle. A vizsgálát erőlyesen folyik.

— **A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara** tudatja az érdekeltekkel, hogy a nagyszabonai és kir. 12. hadtest hadbizottsága által 850 mm. kétszersültnek való buzaliszt szállítása iránt kiadott pályázati hirdetmény a kamara irodájában megtekinthető. Pályázati határidő 1894. február 27-ike.

— **Czigány-história.** Nem halt ki még a nagyidai czigányok bátor ivedéka. Berki János alcernátoni besorozott honvéd-ujonez e hó 15-ére tényleges szolgáltra behivatott. Hogy eltávozását méltóan megünnepelje, megfélemlő mennyiségű palinkát kebelezett be s aztán hozzáfogott a rokonaitól való elbueszáshoz. Így jutott Szávuly Domokos lakásához is, ki fiával együtt a látogatás elfogadását megtagadta s az ajtót bezárta. Erre a bus baka egy ruddal felfegyverkezve, az ablakon igyekezett behatolni, mert érzékeny szíve nem tudta elviselni, hogy buesu nélkül távozzék. De ott is hősies ellentállással találkozott, mert a házi gazda egy törött kaszahegygyel szurkált az ellenséget képviselő czigánynyal szembe és felső ajakát el is hasította. Végül Szávuly János a védelembe belefáradva, hősii kirohanást csinált és az ostromlóval harezba keveredett s e közben mindketten több apró sérülést szenvedtek. Mindkét sebesült orvosi látelélet vett, de azt csak fedeztetül akarják felhasználni, mert arról, hogy egymás ellen a bíróságnál jelentést tegyenek, békés uton lemondottak. Mindkét fél maradt azzal, amít kapott, a hős czigány honvéd pedig azért, mert a bevonulásról elkésett, még kap valamit.

— **Kedélyes mulatság.** Mihály uram magát képzelvén a koresmá-

ban legnagyobb urnak, huzatta a legkeserveesebb nótákat mindkét fülébe s e közben kevésbé elázott elv- és polgártársait kedélyesen bombázgatta a tartalmukban megfogyatkozott flaskókkal. Az elvtársak nem vették tréfára a dolgot, hanem a bombázó polgártárs egész testét nagyon gyors tempóban szederjesre ezirógatták s aztán kitovábbították az ajtón, mely előtt Mihály gazda másnap is sikertelenül keresgette az orráról és arculatjáról lekivánczolt bórdrabokat.

Hivatalos rész.

(Háromszék-vármegyei hivatalos értesítéskől.)

Megyei ügyek.

A vármegyei alispán közli a Klapka-emlékszobor bizottságának hozzá intézett megkeresését, Klapka jeltelen sírjára híván fel a közönség figyelmét. A magyar nemzet kegyeletessége és lelkesültégétől függ, hogy nem sokára fényes emlék hirdesse a magyar nemzetnek halhatatlan hős fia iránt még a siron tul is táplált hájlát. — Adományok a vármegye alispánjához küldendő be.

A háromszék megyei „Ferencz József” közkórházban a napi ápolási költség 1894. évre 49 krban lett megállapítva.

Körösvények.

Köröztetnek: Páva községben egy 3 éves felfogott pej csikó tulajdonosa. Szárzajtai János Sándor kocsi, nőlen, középtermű, haja gesztenyeszín, orra, szája rendes, 20 éves, ref. vallásu. — Kézdivásárhelyi Piblinger Szidonia 1892. május 25-én 6. sz. a. kiállított eselédkönyve. — Puszi Mári Kovásznai 1891. évben 26. sz. a. nyert eselédkönyve.

Alcsernátoni Porzsolt József elmebeteg jogerős ítéllettel gondnokság alá helyeztetett.

Székely-Kereszturon f. évi március hó 1-én országos tenyészbika-vásár fog tartatni.

Irodalom.

— **A „Regény-Szalón”** 5-ik száma február hó 15-én pontosan megjelent és az előttünk fekvő példányban ismét oly bőséget találunk a szelbnél szebb közleményeknek, hogy feltétlen dícsérettel kell a Zempléni P. Gyula által kitűnő ízléssel szerkesztett e folyóiratot elhalmozunk. — Hogy mily híven teljesíti Zempléni P. Gyula a lapja s maga elé tűzött programot, mely szerint az idegen nemzetek legjelesebb irodalmi termékeit mutatja be hazánk nyelvén, azt az eddig megjelent füzetek óriási anyaghalmaza igazolja a legfényesebben. — A „Regény-Szalón” kiadóhivatala (Budapest, Népszínház-utca 26. sz.) a régi számokat folyton pótolta és így az újonnan belépő előfizetők az egész évfolyamot bármikor megszerezhetik. — A lap előfizetési ára negyedevenkint 2 frt. Mutatványszámok bárhova szívesen küldetnek.

— **A Pallas Nagy Lexikonának** füzetes kiadásából megjelent a 61—64. füzet s ezzel megkezdődött a nagy vállalat V. kötete. A füzetek, mint rendesen, gazdagon vannak illusztrálva úgy szöveg-ábrák, mint mellékletek tekintetben. E négy füzethez a következő külön mellékletek vannak csatolva: Dánia térképe, Posner és fia műintézetéből, Darutisztító gépek, a Dardanellák térképe, Dinamo-elektromos gépek 1—4. lap, Debreczen város szinnyomatu tervrajza, a Déli vasut magyarországi vonalainak térképe, Derezisztító gépek, Devon-szisztéma, a Diadochok országainak térképe, Posner intézetéből, Daiszsztéma, Dulivium, Satyr a Dionysos-gyermekkel, igen szép réznyomás a Pallas nyomdájából. A szöveg a Damara cikktől egész Descartes-ig terjed. A Pallas Nagy Lexikona megrendelhető minden könyvkereskedésben s a kiadó részvénytársaság még azt az áldozatot is meghozza, hogy azoktól, akik egy külföldi vagy régebbi magyar Lexikon birtokában vannak, ezeket bizonyos összegért cserébe átveszi.

Szerkesztői üzenet.

Mérgek Jankónak. Köszöntettel vettük s jövő számunkban közölni fogjuk. Szép dolgoz, mikor a verestollak is tudnak a szépet, jóért lelkesülni. Várjuk a folytatást is! — Meg kell jegyeznünk, hogy Jámor, Mérgek és Czérna uram ezikkelt ezután „Csarnok” rovatunkban fogjuk közölni s itt aztán senki által sem háborítva, kedvükre kiveszedhetik magukat.

Égész selyem, mintázott Foulardokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 75 krtól 3 frt-65 krig — valamint fek ete, fe hér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, kockás, esikós, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240-féle dispositio és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér- és vámmentesen a privát-megrendelők lakására **Henneberg G.** (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlaponkra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Szám 136—1894. tkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kovásznai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy id. Donáth József végrehajtónak id. Szörösei János és Vajna Mózes elleni visszvégrehajtási ügyében 357 frt 92 kr tőkekövetelés és jár. behajtása végett a kovásznai kir. járásbírósg területén levő, a szörösei 760 számú tjkvben foglalt 413 hr. sz. ingatlanra 59 frt, 640 hr. sz. ingatlanra 10 frt, 645 hr. sz. ingatlanra 213 frt, 910 hr. sz. ingatlanra 164 frt, 7210 hr. sz. ingatlanra 181 frt, s a 194 sz. tjkvben 840 hr. sz. a. foglalt ingatlanra 113 frt s így összesen 550 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok

az 1894. évi márczius hó 12-ik napján délelőtti 9 órakor Szörösei község házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

A kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság.

Kovácsnán, 1894. január 19.

Csia,

kir. aljbíró.

51—1894. ár. sz.

Árverési hirdetmény.

Kézdi Várhely város árvaszéke ezennel közhírré teszi, hogy helybeli kiskoru árva Bodó Róza (Gergelyé) alább felsorolt ingatlanai az oroszalfai 89. sz. tjkvben 71. hrsz. kert 85 □ öl, a 427^a kaszáló 400 nsz. öl, az 502. hrsz. kaszáló 706. nsz. öl területű ingatlanok $\frac{1}{2}$ részét, úgy szintén az alesernátoni 739. sz. tjkvben 1888^a hrsz. a. bejegyzett szántó tóklábjá aldüllőbe 731 nsz. öl területben örök áron árverés útján azonnali készpénz fizetése mellett a városi tanácsházban 1894. márczius 17-én d. e. 10 órakor eladatnak. Az oroszalfai ingatlanok kikiáltási ára 5 frt, az alesernátoni szántóra nézve 30 frt.

Kézdi-Várhely város árvaszékének 1894. február 10-én tartott üléséből.

Bartók,

árvaszéki elnök.

Hegyesi Alajos,

jegyző.

„NE VÉGY CZIGÁNYTÓL SZENET!!”

mondja a példabeszéd, s ezt joggal elmondhatom én is, midőn rakományt ajánlom, mert csak oly nagy üzlet, mint az enyém, szabhat — készpénzzel való vásárlás, óriási árukészlete és számos más előnye folytán — olcsó árakat, melyek végre is a vevőnek csak javára szolgálhatnak.

Tetszetős minták magánvevők részére ingyen és bérmentesen.

Gazdag tartalmú mintakönyvek, melyek ritkítják párukat, szabók részére bérmentesen.

SZÖVETEK EGÉSZ REND RUHÁKRA.

Perwien és doszking a magas klerus részére, előírás szerinti szövetek hivatali egyenruhákra, veteránok, tűzoltók, tornászok részére, livrékre, billardposztók, játszó-asztalok, kocsi-fődelekre, ugyancsak vízmentes lodének vadászabatokra, mosó-szövetek, utazó-plaidok stb. stb. 4—14 frtig.

Értékes, tisztességes, tartós, tiszta gyapjú posztót és nem olcsó rongyot, melyek a földolgozásra sem érdemesek, ajánl

STIKAROVSKY JÁNOS

BRÜNNBEN (Ausztria Manchester).

Legnagyobb gyári posztóraktár félmillió forint értékben.

CSAK UTÁNVÉTELLEL SZÁLLIT.

Levelez magyar, német, cseh, lengyel, olasz, francia és angol nyelven.

Mária-czelli Gyomorcseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és átlánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, fejfájtság, savanyú felbőffőség, hasmenés, gyomorgégés, felesleges nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejújásánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal gúliszták, májbajok és hámorhoidáknál.

Emeltetett bajknál a **Mária-czelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi főraktár.

Török József gyógyszerőrá
Budapest. Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék meglekinteni!! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”

A **Mária-czelli gyomorcseppek** valóban kaphatók

Kapható: **KOVÁCS FERENCZ** gyógyszerésznél.

M. kir. államvasutak.

Keleti vonal.

MENETREND.

PREDEÁL—NAGYVÁRAD.

Érvényes 1893. május 1-től.

Érvényes 1893. május 1-től.

Állomások	Vegyes-vonat	Személy-vonat	Gyors-vonat	Állomások	Vegyes-vonat	Személy-vonat	Gyors-vonat
Brassó (vendéglő)	érk. ind.	regg. 4.02 este 7.42	d. u. 2.45	Medgyes	ind.	regg. 10.09 éjjel 12.47	
Botfalva	4.48	8.07		Kis-Kapus (vend., elág. Szab. felé)	érk. ind.	10.31 1.03	
Földvár	5.07	8.23			ind.	10.47 1.18	
Magyarós	5.26	8.43		Tövis (vend., elágazás Arad felé)	d. u. 12.28	2.49 este 8.27	
Apáca	5.42	8.57			ind.	1.08 3.47	
Köpecz	6.02	9.16		Nagy-Enyed	ind.	1.35 4.07	8.53
Agostonfalva	6.09	9.22		Kocsárd (vend., elágazás Maros-Vásárhely felé)	érk. ind.	2.21 4.40	
Alsó-Rákos	6.26	9.38			ind.	2.31 4.52	
Honoród	6.55	10.02		Gyéres (elágazás Torda felé)	érk. ind.	3.08 5.20	
Kacsa	7.12	10.15			ind.	3.18 5.25	
Bene	7.32	10.36		Kolozsvár (vendéglő)	érk. ind.	5.14 regg. 6.52	11.01
Erked	7.52	10.51			este 6.08	7.40	
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	8.23	11.16		Nagy-Várad (vendéglő)	érk. ind.	10.44 11.53	
Szegesvár (vendéglő)	8.46	11.27			ind.	11.04 d. u. 12.09	2.18
	8.53	11.32		Budapest	regg. 6.35	este 8.40 regg. 7.25	

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12 óra 20 perczkor; a gyorsvonat dé-után 2 óra 19 és reggel 5 óra 15 perczkor.

Brassó—kézdivásárhelyi vasut.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel	5.00	délelőtt 9.38	délután 2.33	Brassó	ind. reggel	5.46	reggel 8.50	délután 3.10
Imecsfalva	5.15	9.55	2.50	Szász-Hermány	6.01	9.09	3.29		
Páva-Zabola	5.26	10.12	3.07	Prázmár	6.19	9.31	3.53		
Kovácsna	5.46	10.34	3.39	Kökös	6.30	9.44	4.06		
Barátos	6.03	10.59	4.04	Uzon	6.41	9.57	4.25		
Nagy-Borosnyó	6.15	11.17	4.19	Kilyén	6.53	10.12	4.38		
Eresztevény	6.32	11.35	4.37	Sepsi-Szentgyörgy	7.11	10.32	5.03		
Sepsi-Szentgyörgy	7.02	d. u. 12.10	5.17	Eresztevény	7.33	11.59	5.31		
Kilyén	7.10	12.20	5.27	Nagy-Borosnyó	7.50	11.17	5.53		
Uzon	7.23	12.36	5.43	Barátos	8.11	11.41	6.22		
Kökös	7.33	12.42	5.56	Kovácsna	8.31	12.08	6.40		
Prázmár	7.48	1.11	6.18	Páva-Zabola	8.42	12.21	6.53		
Szász-Hermány	8.01	1.33	6.38	Imecsfalva	8.54	12.36	7.08		
Brassó	8.18	1.47	6.56	Kézdi-Vásárhely	9.08	12.54	este 7.26		

Kézdi-Vásárhely, ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdája.